

[Per Federspiel.]

der er ikke sket nogen som helst ændring i styrkeforholdene; der er simpelt hen sket det, at der er bragt orden på et område, hvor der tidligere herskede usikkerhed. Det er jo ikke Sovjetunionens skik at sætte ind med politisk aktion over for fuldbyrdede kendsgerninger, men alene dér, hvor der hersker usikkerhed og mulighed for ved trusler og intimidering at svække de politiske beslutninger, der træffes.

Vi er naturligvis i det høje ting ikke ukendt med de vanskeligheder, som den højtærede statsminister, den højtærede udenrigsminister og den højtærede forsvarsminister har haft at kæmpe med på dette område, men disse vanskeligheder var vel ikke af en anden karakter sidste år end i år, og dér havde vel ikke været noget i vejen for, at denne beslutning kunne være truffet, da den var moden, for i hvert fald et halvt år siden; megen uro kunne da være undgået.

Jeg skal ikke gå dybere ind på dette forhold, men jeg vil alligevel rejse det spørgsmål, om ikke denne langsommelighed, denne tøven, har været medvirkende til, at det er gået så foruroligende langsomt med opbygningen af det forsvarsberedskab, som den højtærede forsvarsminister har haft bevilling til i mere end 18 måneder, og som forudsattes ved forsvarsforliget i fjor. Denne tøven kan næppe have styrket Danmarks stilling inden for NATO og har vel bidraget til, at udbygningen navnlig af panserforsvaret, som jo er afgørende for hærens aktionsmuligheder, har måttet vente, idet der vel er grund til at tro, at de forsyninger udefra, uden hvilke disse panservåben ikke kan bygges op, har måttet vente, indtil disse forhold blev bragt i orden.

Jeg vil dernæst vende mig til spørgsmålet om Berlinkrisen, som den højtærede minister var inde på. Det må naturligvis være opgaven at bidrage på enhver måde til, at der ved stormagtsforhandlinger — og anden mulighed findes ikke — kan finde en afspænding sted i den situation, som Berlinkrisen jo kun er et enkelt symptom på. Men der har jo været mange fantasi-fulde forsøg på at bidrage til afspænding. Et af dem, som den højtærede minister nævnte, er tanken om at henlægge nogle af De Forenede Nationers organer til

Berlin. Der har fra anden side været forslag om at henlægge FN's hovedkvarter til den tidligere tyske hovedstad. Jeg vil meget advare imod, at man går videre med denne tankegang, hvor prisværdige dens motiver end kan være.

Den højtærede udenrigsminister fremhævede, at Berlinkrisen jo ikke udelukkende drejede sig om Berlin; den vedrører heller ikke udelukkende forholdet mellem de to dele af Tyskland; den drejer sig om hele forholdet mellem den kommunistiske verden og den frie verden, og det er vel ikke sandsynligt, at dette forhold vil undergå nogen som helst ændring, fordi man henlægger et eller flere af FN's organer til Berlin. Tværtimod måtte man befrygte, at FN derved ville blive inddraget direkte i de begivenheder, der eventuelt kunne opstå omkring Berlin, og det tvivler jeg meget på at De Forenede Nationer — også efter den fremstilling, den højtærede minister gav af denne organisations muligheder — ville være i stand til at bære.

Den højtærede minister fremhævede de meget betydelige vanskeligheder, som arbejdet med at bringe FN i aktion over for urolige forhold i verden har mødt, og det er meget forståeligt. Det ligger, som ministeren fremhævede, i vanskelighederne for det udøvende organ, altså generalsekretæren, ved at administrere de noget vage beslutninger, der træffes af sikkerhedsrådet og forsamlingen, og disse beslutninger må jo nødvendigvis — med den størrelse og den alsidighed, organisationen efterhånden har fået — komme til at lide af alle kompromisets svagheder.

Jeg vil gerne pege på, hvor farlig denne udvikling er. I morges kunne man i en så fredselkende avis som Politiken læse en kæmpeoverskrift: „Svensk-indisk jagerangreb lammer Katangas flyvevåben“, og derefter følger en næsten episk fremstilling af den heroiske indsats, som FN's styrker har gjort over for en af Congos provinser. Aktionen betegnes endogså som psykologisk meget vellykket. Nu vil jeg sætte et stort spørgsmåltegn ved det psykologisk værdifulde i, at FN, dette fredens organ, indlader sig direkte i borgerkrig, hvor vanskeligt det end kan være at fortolke sikkerhedsrådets direktiver. Denne aktion ligger